

A-II/2/2336/ 21

चतुर्थसत्रार्द्धम्

द्वितीयपत्रम्

साहित्यम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 80

अ. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(15×2=30)

1. ललनालावण्यप्रख्यः अर्थः कः ?
2. लावण्यसिन्धुरपरैव इत्यादिपद्ये व्यङ्ग्यार्थः कः ?
3. व्यङ्ग्यांशानुगमे सति प्रायेण परां छायां कः बिभ्रति ?

अथवा

अतिशयोक्तिगर्भता कुत्र शक्यक्रिया भवति ?

4. प्रतीयमानच्छाया कीदृशी भूषा ।
5. अर्थान्तरगतेः काक्वा परिदृश्यमाने कीदृशं गुणीभूतव्यङ्ग्यत्वम् ?
6. रीतयः काः ?

अथवा

काव्यलक्षणे ज्ञाते काः प्रकाशन्ते ?

7. काव्यस्य सर्वस्मिन् प्रकारे कस्य अर्थस्य स्पर्शेन सौभाग्यम् ?
8. कवीनां प्रतिभागुणः केन आनन्त्यम् आयाति ?
9. तिरस्कृतवाच्यध्वनिसमाश्रयेण अपूर्वत्वं कथम् ?
10. के नवा इवाभान्ति ?

अथवा

महाभारते अङ्गीरसः कः ?

11. “भगवान् वासुदेवश्च कीर्त्यतेऽत्र सनातनः” इति श्लोकवाक्येन किं प्रतिपाद्यते ?
12. कः आनन्त्यम् आयाति ?

अथवा

‘स्मितं किञ्चिन्मुग्धम्’ इत्यादिपद्यं कस्य उदाहरणम् ?

13. काव्यमार्गः कस्मात् अनन्ततां प्राप्तः ?

14. रसपरिग्रहः कुत्र भवेत् ?

अथवा

‘एवं वादिनि देवर्षौ’ इत्यादिश्लोके नवत्वं कथम् ?

15. कस्मिन् काव्ये मोक्षलक्षणः पुरुषार्थः विवक्षाविषयत्वेन सूचितः ?

ब. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(5×6=30)

16. ‘अनन्ता हि वाग्विकल्पाः तत्प्रकारा एव चालङ्काराः’ इति ग्रन्थोक्तदिशा व्याख्यात ।

17. प्रकारोऽयं गुणीभूतव्यङ्ग्योऽपि ध्वनिरूपताम् । धत्ते रसादितात्पर्यपर्यालोचनया पुनः ॥
-इति कारिकां व्याख्यात ।

अथवा

रामायणे करुणस्य अङ्गित्वं साधयत ।

18. चित्रकाव्यं सप्रभेदं निरूपयत ।

अथवा

मुख्या महाकविगिरामलङ्कृतिभृतामपि । प्रतीयमानच्छायैषा भूषा लज्जेव योषिताम् ॥
-इति कारिकां व्याख्यात ।

19. राजानमपि सेवन्ते विषमप्युपभुञ्जते । रमन्ते च सह स्त्रीभिः कुशलाः खलु मानवाः ॥
-ससन्दर्भं व्याख्यात ।

20. अतो ह्यन्यतमेनापि प्रकारेण विभूषिता । वाणी नवत्वमायाति पूर्वार्थान्वयवत्यपि ॥
-व्याख्यात ।

अथवा

व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावेऽस्मिन् विविधे सम्भवत्यपि । रसादिमय एकस्मिन् कविः स्यादवधानवान् ॥
-कारिकां व्याख्यात ।

स. निबन्धात्मकः प्रश्नः समाधेयः ।

(1×20=20)

21. अलङ्काराणां वक्रोक्तिगर्भत्वं वक्रोक्तेः महत्त्वं च प्रतिपादयत ।

अथवा

महाभारते अङ्गीरसः शान्तः इति ध्वन्यालोकदिशा प्रतिपादयत ।

अथवा

‘संवादा तु भवन्त्येव’ इति यथाग्रन्थं साधयत ।